

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO
OTRZYMANIA PRZEZ UCZNIĄ POSZCZEGÓLNYCH
ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN
KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO
W KLASIE I (POZIOM ROZSZERZONY)**

Uczeń spełnia wszystkie kryteria dla poziomu podstawowego, a ponadto kryteria wyszczególnione poniżej.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- przy pomocy nauczyciela odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej;
- na poziomie ogólnym rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje wybrane elementy tradycji w utworach;
- na ogół rozpoznaje w utworach wybrane cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko);
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich;
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych;
- na ogół rozpoznaje w tekście literackim elipsę i gradację;
- na poziomie ogólnym rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich;
- na poziomie ogólnym rozumie pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, wskazuje ich wybrane wzorce tekstowe;
- przy pomocy nauczyciela porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego;
- na poziomie ogólnym rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje wybrane aluzje w utworach;
- na ogół rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- na ogół poprawnie analizuje strukturę eseju: odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu;
- wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury;
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej;
- przy pomocy nauczyciela porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty;
- na ogół rozpoznaje i poprawnie charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko);
- przy pomocy nauczyciela odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm).

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- na ogół poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki).

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- na ogół odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.

IV. Samokształcenie.

- zachęcany przez nauczyciela, sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową;
- ukierunkowany przez nauczyciela, włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele).

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej;
- rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje wybrane elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;
- rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko);
- rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji;
- na ogół rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych;
- rozpoznaje w tekście literackim elipsę i gradację; określa jej funkcje;
- rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;
- rozumie pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego;
- porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego;
- rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje wybrane aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów;

- rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- analizuje strukturę eseju: odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu;
- wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury;
- rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej;
- porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty;
- rozpoznaje i charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko);
- odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm).

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych;
- rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego;
- określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.

IV. Samokształcenie.

- sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową;
- włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele).

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- sprawnie odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej;
- rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;
- rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko);
- poprawnie rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji;
- poprawnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych;
- sprawnie rozpoznaje w tekście literackim elipsę i gradację; określa jej funkcje;
- rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;
- rozumie pojęcie parafrazy, parodii i tawestacji, sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego;
- poprawnie porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego;
- rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów;
- rozumie i poprawnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- analizuje strukturę eseju: poprawnie odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu;
- w dużym stopniu wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury;
- poprawnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej;
- sprawnie porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty;
- poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko);
- poprawnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm).

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- poprawnie określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych;

- poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego;
- poprawnie określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- poprawnie rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- poprawnie odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.

IV. Samokształcenie.

- często sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową;
- często włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele).

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- samodzielnie, sprawnie odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej;
- dokładnie rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje i określa elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;
- sprawnie rozpoznaje, wymienia i nazywa w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko);
- trafnie rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji;
- bezbłędnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych, oświeceniowych;
- poprawnie rozpoznaje i nazywa w tekście literackim elipsę i gradację; określa jej funkcje;
- dokładnie rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;
- rozumie, rozróżnia i nazywa pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego;
- samodzielnie, wyczerpująco porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego;
- dokładnie rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów;

- dokładnie rozumie i poprawnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- samodzielnie analizuje strukturę eseju: bezbłędnie odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu;
- świadomie i w sposób funkcjonalny wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury;
- trafnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej, podając ich źródło;
- samodzielnie i wyczerpująco porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty;
- trafnie rozpoznaje i obszernie charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko);
- trafnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm) oraz wymienia ich założenia.

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- obszernie określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych;
- trafnie rozpoznaje i obszernie charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i funkcjonalnie wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego;
- trafnie określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka:

- bezbłędnie rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- bezbłędnie odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.

IV. Samokształcenie.

- często, świadomie i w sposób funkcjonalny sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową;
- często i chętnie włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele) i zachęca do tego innych.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- samodzielnie, wnikliwie i nieszablonowo odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej;
- dokładnie rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje i w sposób wyczerpujący określa elementy tradycji w utworach, rozumie i określa ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;
- samodzielnie, bezbłędnie rozpoznaje, wymienia i nazywa w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko);
- trafnie, biegle rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, dokładnie rozumie i omawia ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji;
- trafnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych, oświeceniowych;
- trafnie rozpoznaje i nazywa w tekście literackim elipsę i gradację; wyczerpująco określa jej funkcje;
- dokładnie rozumie pojęcie archetypu, bezbłędnie rozpoznaje archetypy w utworach literackich oraz wyczerpująco określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;
- dokładnie rozumie, rozróżnia i nazywa pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji; omawia je; sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego;
- wyczerpująco i w sposób twórczy porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego;
- dokładnie rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i wyczerpująco określa ich znaczenie w interpretacji utworów;
- rozumie i trafnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- wyczerpująco i oryginalnie analizuje strukturę eseju: bezbłędnie odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu;
- świadomie i w sposób funkcjonalny wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury;
- trafnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej, podając ich źródło oraz wyjaśniając, na czym polega nawiązanie lub reinterpretacja;
- samodzielnie, wyczerpująco i oryginalnie porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty;

- trafnie rozpoznaje i wyczerpująco charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko);
- trafnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm i inne) oraz wymienia ich założenia i przedstawicieli.

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego:

- spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- obszernie i wnikliwie określa właściwości języka jako nośnika i przekaznika treści kulturowych;
- rozpoznaje i wyczerpująco charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i funkcjonalnie wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego;
- trafnie określa i charakteryzuje rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- bezbłędnie rozpoznaje i wyczerpująco określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- potrafi „bawić się” zapisem w zamierzonym celu.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- bezbłędnie odróżnia i omawia elementy stałe i fakultatywne przemówień.

IV. Samokształcenie.

- często, świadomie i w sposób funkcjonalny sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; wykorzystuje ją w sposób typowy i nietypowy;
- często, chętnie włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele) i zachęca do tego innych; promuje kulturę szkoły i regionu.

Kryteria oceniania wybranych form wypowiedzi pisemnej

	Streszczenie	Rozprawka
Temat (0–7 p.)	zrozumienie streszczanego tekstu (0–1 p.)	zrozumienie tematu (adekwatność stanowiska do problemu podanego w poleceniu) (0–2 p.)
	przedstawienie treści w wymaganej ilości wypowiedzeń (0–1 p.)	uzasadnienie swojego stanowiska (0–3 p.)
	selekcja najważniejszych wydarzeń, faktów (0–1 p.)	poprawność rzeczowa (0–2 p.)
	zachowanie chronologii zdarzeń (0–1 p.)	
	streszczanie w formie mowy zależnej najważniejszych rozmów i myśli bohaterów (0–1 p.)	
	brak opisów i szczegółów (0–1 p.)	
	obiektywizm (0–1 p.)	
Kompozycja (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)
Język (0–2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)
Styl (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)
Zapis (0–3 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)
	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)
Ocena	14 p. – cel. 13–14 p. bdb. 12–10 p. db. 9–7 p. dst. 6–5 p. dop.	14 p. – cel. 13–14 p. bdb. 12–10 p. db. 9–7 p. dst. 6–5 p. dop.

	Definicja	Notatka syntetyzująca
Temat (0–6 p.)	zrozumienie tematu (0–1 p.)	zrozumienie tematu (0–1 p.)
	wyjaśnienie danego pojęcia w sposób zrozumiały, zwięzły, ale wyczerpujący (0–2 p.)	selekcja najważniejszych informacji, obecne słowa-klucze, hasła, pytania kluczowe (0–2 p.)
	poprawność rzeczowa (0–1 p.)	wyciągnięcie wniosków, uogólnień (0–2 p.)
	brak wyrażenia nacechowanych emocjonalnie, oceniających, wykrzyknikowych i pytających (0–2 p.)	brak zbędnych szczegółów (0–1 p.)
Kompozycja (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)
Język (0–2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)
Styl (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)
Zapis (0–3 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)
	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)
Ocena	13 p. – cel. 12–13 p. bdb. 11–9 p. db 8–6 p. dst. 4–5 p. dop.	13 p. – cel. 12–13 p. bdb. 11–9 p. db 8–6 p. dst. 4–5 p. dop.